

YHDENVERTAISUUS VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

Kunnioitusta kuntiin!

Peräänkuulutamme kuntavaalikampanjointia ilman vihapuhetta

Hyvä puolueen edustaja,

Yhdenvertaisuusvaltuutettu ja Ihmisoikeusliitto haluavat muistuttaa puolueita poliittisten päättäjien tärkeästä asemasta ja vaikutuksesta yhteiskunnalliseen ilmapiiriin. Poliittinen kampanjointi, tässä tapauksessa kuntavaalikampanjointi, luo asetelmat yhteiskunnalliseen keskusteluun pitkäksi aikaa. Asiakeskeinen keskustelu luo luottamusta mutta vihapuhe hiljentää. Kannustamme kaikkia ehdokkaita kunnioittavaan ja vihapuheesta vapaaseen kampanjointiin. Sananvapaus tarkoittaa myös vastuuta sanomisista. Ei ole sellaista aihetta, josta ei pystyisi puhumaan asiallisesti.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu seuraa aktiivisesti kuntavaalikampanjaa erityisesti sosiaalisessa mediassa ja puuttuu tarvittaessa vihapuheeseen. Seurannassa hyödynnämme kokeiluna myös automaattisen tekstianalyysin mahdollisuuksia vihapuheen tunnistamisessa. Se tarkoittaa, että julkisista Twitter- ja Facebook-viesteistä seulotaan tietokoneavusteisesti sellaiset viestit joissa on joitain vihapuheen merkkejä. Yhdenvertaisuusvaltuutettu saa käyttöönsä Open Knowledge Finland ry:n johdolla kehitetyn automaattisen tekstianalyysin keräämän aineiston ja arvioi, onko viesteissä kyse vihapuheesta.

Havaitessamme vakavaa vihapuhetta ehdokkaittenne taholta tulemme välittämään vakavaa vihapuhetta sisältävät viestit teille tiedoksi toimenpiteitä varten. Toivomme, että ohjaatte ehdokkaitenne kampanjoimaan toisia kunnioittavasti ja asiallisesti sekä noudattamaan puolueiden rasismista vastaista peruskirjaa jossa muun muassa sitoudutaan puuttumaan kaikenlaiseen rasistiseen käyttäytymiseen ja rasistisiin mielipiteisiin. (LIITE 1)

Havaitessamme vihapuhetta olemme teihin yhteydessä sähköpostilla, joten pyydämmekin puoluetta nimeämään henkilön ja sähköpostiosoitteen, johon haluatte vastaanottaa viestejä. Jos epäilemme asiassa rikosta, olemme yhteydessä poliisiin tai valtakunnansyyttäjän virastoon.

Ystävällisin terveisin:

Kirsi Pimiä, yhdenvertaisuusvaltuutettu, p. 0295 666 809 tai kirsi.pimia@oikeus.fi

Kaari Mattila, pääsihteeri Ihmisoikeusliitto, p. 050 536 8195 tai kaari.mattila@ihmisoikeusliitto.fi

”Vihapuhetta ovat kaikki sellaiset ilmaisumuodot, jotka levittävät, lietsovat, edistävät tai oikeuttavat etnistä vihaa, ulkomaalaisvastaisuutta, antisemitismiiä tai muuta vihaa, joka pohjautuu suvaitsemattomuuteen.” (Euroopan neuvoston ministerikomitea)

YHDENVERTAISUUS

VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

LIITE 1

EUROOPAN POLIITTISTEN PUOLUEIDEN PERUSKIRJA RASISMISTA VAPAAN YHTEISKUNNAN PUOLESTA

Noudatamme seuraavia hyviä käytäntöjä ja sitoudumme

Puolustamaan ihmisoikeuksia ja demokraattisia periaatteita, torjumaan rodullista häirintää ja kiihottamista kansanryhmää vastaan sekä rotusyrjintää ja kaikkia rasistisen väkivallan muotoja.

Kieltäytymään näyttämästä, julkaisemasta tai levittämästä näkemyksiä, jotka herättävät tai lietsovat tai joiden voi perustellusti odottaa herättävän tai lietsovan ennakkoluuloja, vihamielisyyttä ja kahtiajakoa eri etnisten tai kansallisten tai uskonnollisten ryhmien kesken sekä puuttumaan kaikenlaiseen rasistiseen käyttäytymiseen ja rasistisiin mielipiteisiin.

Käsitlemään vastuullisesti ja reilusti aiheita, jotka liittyvät yllä mainittuihin ryhmiin ja välttämään heidän leimaamistaan.

Pidättäytymään kaikenlaisesta poliittisesta liittoutumisesta ja yhteistyöstä sellaisten poliittisten puolueiden kanssa, jotka yllyttävät tai yrittävät lietsoa rodullisia tai etnisiä ennakkoluuloja ja rotuvihaa.

Pyrkimään siihen, että yllä mainituilla ryhmillä on edustuksensa puolueen kaikilla tasoilla, erityisesti puolueen johdossa sekä kannustamaan kyseisten ryhmien edustajien rekrytointia niin jäseniksi kuin poliittisiin tehtäviin.

Edelleen lupaamaan ryhtyä tarpeellisiin toimiin varmistaaksemme, että kaikki ne henkilöt, jotka työskentelevät tai millään tavoin ovat mukana vaalikampanjassamme tai muussa toiminnassamme ovat tietoisia yllä mainituista periaatteista ja toimivat niiden mukaisesti kaikkina aikoina.

YHDENVERTAISUUS VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

LIITE 2

Lainsäädäntö

Vihapuhetta koskevasta lainsäädännöstä kiinnitämme huomionne etenkin seuraaviin pykäliin

Yhdenvertaisuuslain 8 § - Syrjinnän kieltö

Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Yhdenvertaisuuslain 14 § - Häirintä

Henkilön ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen on häirintää, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun syyhyn ja käyttäytymisellä luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä halventava tai nöyryyttävä taikka häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri.

Rikoslain 11.luku 10 § - Kiihottaminen kansanryhmää vastaan

Joka asettaa yleisön saataville tai muutoin yleisön keskuuteen levittää tai pitää yleisön saatavilla tiedon, mielipiteen tai muun viestin, jossa uhataan, panetellaan tai solvataan jotakin ryhmää rodun, ihonvärin, syntyperän, kansallisen tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen, seksuaalisen suuntautumisen tai vammaisuuden perusteella taikka niihin rinnastettavalla muulla perusteella, on tuomittava kiihottamisesta kansanryhmää vastaan sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

YHDENVERTAISUUS

VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

LIITE 3

Automaattinen tekstianalyysi

Automaattisen tekstianalyysin ovat kehittäneet:

- Open Knowledge Finland ry, toiminnanjohtaja Teemu Ropponen, p. 040-525 5153 tai teemu.ropponen@okf.fi
- Helsinki Institute for Information Technology, Aalto yliopisto ja Helsingin yliopisto
- HYBRA, Citizen Mindscapes , Digital Humanities of Public Policy Making ja Citizens in the Making - tutkimusprojektit Helsingin yliopistosta, Aalto yliopistosta ja Tampereen yliopistosta (rahoittajina Suomen Akatemia ja Koneen säätiö)
- Futurice Oy, SPICE-yhteskuntavastuuohjelma

Tekstianalyysin lähtökohtana käytetään Euroopan neuvoston vihapuhemääritelmää sekä Ethical Journalism Networkin rakentamaa määritelmää. <http://ethicaljournalismnetwork.org/resources/publications/hate-speech>